

counteraction policies. The position was expressed on the urgent need to adopt a long-term concept of prevention (prevention) of offenses and approval of a plan of measures aimed at its implementation. The current level of lawmaking does not meet the requirements of systematic and interconnectedness in terms of adoption of regulatory acts by the legislative and executive branches of government.

The enforcement level, as the level of implementation of the policy of combating negligent crime related to emergencies and catastrophes, does not explicitly take into account the danger of its consequences. On the basis of the analysis of the statistical information of judicial and law enforcement agencies (2014-2018), the status of pre-trial investigation and trial of cases of individual crimes against public safety and security of production was determined. The ineffectiveness of the work of the bodies of the prosecutor's office in the part of the pre-trial investigation of criminal offenses envisaged by art. 270, 271-273, 275 of the Criminal Code of Ukraine was emphasized. The number of cases examined by the courts of Ukraine, as well as data on individuals whose life, health or material status were harmed, do not correspond to the actual state of negligent crime in the relevant sphere on a national scale.

Keywords: consequences of crime, price of crime, emergency situation, catastrophe.

Микитин Ю.І.

ВИЗНАЧЕННЯ ПІДХОДІВ ДО КЛАСИФІКАЦІЇ КРИМІНАЛЬНО- ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ПОЛІТИК КРАЇН- ЧЛЕНІВ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

УДК 341+343.1 <https://doi.org/10.15330/apiclu.51.166-177>

Постановка проблеми. На даний час до Європейського Союзу (далі – ЄС) входять двадцять вісім країн-членів (Австрія, Бельгія, Болгарія, Велика Британія, Греція, Данія, Естонія, Ірландія, Іспанія, Італія, Кіпр, Латвія, Литва, Люксембург, Мальта, Нідерланди, Німеччина, Польща, Португалія, Румунія, Словаччина, Словенія, Угорщина, Фінляндія, Франція, Хорватія, Чехія та Швеція). Дана інституція має перспективи для подальшого розширення, оскільки є п'ять офіційних країн-кандидатів на вступ до ЄС (Албанія, Македонія, Сербія, Туреччина та Чорногорія), а також дві країни набули статусу потенційних кандидатів (Боснія і Герцеговина і Косово). У той же час заплановано вихід Великої Британії з ЄС, який, однак, уже тричі відкладався. Дане дослідження враховуватиме існуючий склад країн-членів ЄС.

Слід визнати, що існуючий український кримінальний процес зазнав значних змін, перетворень під впливом норм міжнародного, насамперед, європейського права, і, певною мірою, відображає особливості правової держави щодо співвідношення інтересів держави і учасника кримінально-процесуальних відносин та здатний впливати на творців кримінально-процесуальної політики. У той же час, безумовно, досвід побудови і реалізації кримінально-процесуальної політики країн ЄС буде цінним для України. Проведення типологізації створить сприятливі умови для визначення основних рис, особливостей кримінально-процесуальних політик країн-членів ЄС задля подальшого вдосконалення української кримінально-процесуальної політики.

Виклад основного матеріалу. Висвітлюючи особливості кримінального процесу окремих країн Європи автори монографії «Сучасний кримінальний процес країн Європи», [1, с. 7] слушно відзначають, що кримінальний процес кожної країни є складною системою, що складається з великої кількості різних механізмів і деталей. У результаті виникає різноманіття кримінально-процесуальних систем. Тим більше аналогічне твердження є актуальним в контексті кримінально-процесуальної політики кожної із країн-членів ЄС.

Неоднозначним є підхід і до найменування способу позначення уніфікації кримінально-процесуальних політик країн-членів ЄС за певними критеріями. Стосовно кримінального процесу, то, переважно, мова йде про застосування таких термінів як тип, модель, форма (в тому числі, історична форма), вид.

Насамперед, варто звернутися до наукових праць апологета української політики у сфері боротьби зі злочинністю П. Л. Фріса. Засновник цього наукового напрямку, аналізуючи кримінально-правову політику, говорить про її типи [2, с. 3], а кримінально-процесуальну політику вважає підсистемою політики у сфері боротьби зі злочинністю [3, с. 31].

К. Б. Калиносвський стверджує, що саме тип процесу найбільш повно виражає послідовність розвитку кримінально-процесуального права разом із розвитком суспільства [4, с. 49].

С. С. Циганенко послуговується терміном «тип» кримінально-процесу, аналізуючи кримінально-процесуальний порядок

європейських країн [5, с.150]. Цікаво, що зазначений науковець використовує також поняття «модель кримінально-процесуальної стратегії» [5, с. 153].

Є. М. Сорокіна наголошує на відмінності у типах кримінального процесу країн ЄС, які не тільки впливають на основні інститути кримінального процесу, функції обвинувачення і захисту, права та свободи обвинувачених і потерпілих, а й ускладнюють зближення норм законодавства [6].

Серед прихильників використання терміну «модель» є, зокрема, М. Г. Стойко, зазначаючи, що він вже давно використовується стосовно кримінального процесу в зарубіжній юридичній літературі, посилаючись на праці Г. Пекера та М. Кінга [7, с.222]. Зазначений термін застосовує і А. В. Смирнов [8, с. 13].

Л. В. Головка вказує на термін «модель» при аналізі «сучасної кримінально-процесуальної карти світу» [9, с.182-192].

Також О. М. Толочко також послуговується терміном «модель» [10, с. 11]. Однак він, крім цього, говорить і про типологічні ознаки моделі кримінального процесу [11, с.101].

Г. П. Власова веде мову про види кримінального процесу, однак зазначає, що для вивчення об'єктів, що розвиваються, у науці існує визначення поняття типу [12, с. 164].

Автори монографії «Сучасний кримінальний процес країн Європи», зважаючи на поєднання історичного і порівняльно-правового критеріїв, використовують терміни «тип», «модель» і «форма» як синоніми [13, с.10-12].

Підтримуючи і продовжуючи хід наукової думки П. Л. Фріса [2, с. 54], типологізація кримінально-процесуальної політики може бути проведена в залежності від критерію, який покладено в її основу.

Відповідно до Словника української мови [14] терміни «тип» і «модель» вважаються словами синонімами.

Вбачається, що найпоширенішим і, зрештою, оптимальним, в контексті даного дослідження буде використання одночасно саме термінів «модель» і «тип» кримінально-процесуальної політики як універсальних категорій, що відображають як європейські так і українські правові традиції.

У науковій літературі практично відсутні спроби здійснити класифікацію кримінально-процесуальної політики країн-членів ЄС.

О. Б. Загурський, аналізуючи дане питання у світовому масштабі, вважає, що можна говорити про типи кримінальної процесуальної політики залежно від приналежності держави до тієї чи іншої групи. На його думку типи кримінальної процесуальної політики можна класифікувати залежно від типу правової системи: 1) романо-германський тип кримінальної процесуальної політики (країни континентальної Європи: Італія, Франція, Іспанія, Португалія, Німеччина, Австрія, Швейцарія та ін.). У середині романо-германського типу кримінальної процесуальної політики можна виділити два підтипи: а) романський підтип кримінальної процесуальної політики (Франція, Бельгія, Люксембург, Голландія, Італія, Португалія, Іспанія. Провідною у цій групі є французький тип кримінальної процесуальної політики); б) германський підтип кримінальної процесуальної політики (Німеччина Австрія, Швейцарія та ін. Провідним у цій групі є німецький тип кримінальної процесуальної політики); 2) англо-американський тип кримінальної процесуальної політики (у контексті теми дослідження – Англія, Північна Ірландія);

3) змішаний тип кримінальної процесуальної політики. Значений науковець виділяє північноєвропейський (скандинавський) підтип кримінальної процесуальної політики (Данія, Швеція, Норвегія, Ісландія, Фінляндія) [13, с.69-70].

Також на думку О. Б. Загурського типи кримінальної процесуальної політики можна класифікувати залежно від елементів форми держави: 1) за формою державного правління – монархічний тип кримінальної процесуальної політики (абсолютний і парламентський) і республіканський тип кримінальної процесуальної політики (парламентський, президентський парламентсько-президентський); 2) за формою державного устрою – унітарний тип кримінальної процесуальної політики та федеративний тип кримінальної процесуальної політики; 3) в залежності від типу політичного режиму – тоталітарний та демократичний типи кримінальної процесуальної політики [13, с. 69-71].

У контексті типології кримінального процесу виділяють, наприклад, англійський, німецький, французький, бельгійський типи кримінального процесу [1, с. 12].

Для кримінально-процесуальних законодавств країн-членів ЄС характерна їхня уніфікація, «підкорення» стандартам ЄС, і, відповідно, зближення. Проте, помилковим було б твердження, що кримінально-процесуальна політика у всіх країнах, що входять до складу ЄС є ідентичною чи максимально схожою.

Слід погодитися з Л. В. Головком, який вважає, що при всіх різноманітних національних моделях західний кримінальний процес, на даний час, є ідеологічно монолітним. Він побудований на філософії прав людини та фундаментальних демократичних принципах. Таким чином однією із незмінних тенденцій розвитку західних моделей кримінального процесу є їхня конвергенція на рівні кримінально-процесуальної ідеології [9, с. 182].

Однак на кримінально-процесуальному рівні західні моделі кримінального процесу досі різноманітні з точки як загальної структури, так і конкретних інститутів [9, с.184].

Тобто моделі (типи) кримінально-процесуальної політики країн-членів ЄС характеризуються тенденціями до конвергенції на основі загальноєвропейських принципів кримінально-процесуальної політики, але, водночас, характеризуються власною автентичністю як на рівні загальних принципів кримінально-процесуальної політики, так і окремих кримінально-процесуальних інститутів.

У першу чергу, моделі (типи) кримінально-процесуальної політики визначається на сонові змісту правової системи конкретної країни-члена ЄС. Окрім того можна виділити такі основні фактори, які впливали на кримінально-процесуальну політику країн-членів ЄС: 1) форма держави; 2) історико-політичний розвиток країни; 3) географічне розташування; 4) правова політика країни загалом; 5) рівень імплементацій міжнародних і, насамперед, європейських стандартів в галузі прав людини, у тому числі, кримінально-процесуальної доктрини; 6) вплив права сусідніх країн; 7) реагування на загальноєвропейські і світові суспільно-політичні тенденції та загрози (наприклад, міграція, терористичні загрози

та інше); 8) особливості систематизації законодавства. Перелік наведених, факторів, звичайно, не є вичерпним.

На глобальному рівні, насамперед, слід виділити дві моделі (типи) кримінально-процесуальних політик країн-членів ЄС:

- 1) англосаксонська;
- 2) континентальна (романо-германська).

Англосаксонська модель (тип) кримінально-процесуальної політики характерна для таких складових (країн) Великої Британії як Англія і Уельс. До цієї моделі (типу) також тяжіє спеціальне кримінально-процесуальне законодавство Північної Ірландії, яке покладено в основу однойменної політики.

Континентальна (романо-германська) модель (тип) кримінально-процесуальної політики властива для усіх інших країн членів ЄС, а також такої складової (країни) Великої Британії як Шотландія.

У свою чергу континентальна (романо-германська) модель (тип) кримінально-процесуальної політики містить два основних види: а) романський. В його основі перебуває кримінально-процесуальна політика Франції, відповідно її можна іменувати французьким видом моделі (типу) кримінально-процесуальної політики; б) германський, який базується на кримінально-процесуальній політиці Німеччини. Тобто її можна означити як німецький вид моделі (типу) кримінально-процесуальної політики.

Також у межах континентальної (романо-германської) моделі (типу) кримінально-процесуальної політики доцільно виділити скандинавський вид кримінально-процесуальної політики. В його основі перебуває кримінально-процесуальна політика Швеції. Відповідно можемо виділити шведський (скандинавський) вид континентальної (романо-германської) моделі (типу) кримінально-процесуальної політики. Він характерний, окрім Швеції, також для Данія і Фінляндії).

Німецький вид моделі (типу) кримінально-процесуальної політики мав визначальний вплив на формування кримінально-процесуальних політик країн Центральної і Східної Європи, прибалтійських та балканських країн-членів ЄС. Відповідно у межах цього виду моделі (типу) варто виокремити такі підвиди

німецького (германського) виду моделі (типу) кримінально-процесуальної політики: а) центрально і східноєвропейський (Польща, Румунія, Словаччина, Угорщина, Чехія); б) прибалтійський (Естонія, Латвія, Литва); в) балканський (Словенія, Хорватія).

Якщо проаналізувати моделі (типи) кримінально-процесуальних політик країн-членів ЄС з точки зору форми держави, то можна виділити:

1) за формою державного правління – монархічну модель (тип) кримінально-процесуальної політики і республіканську модель (тип) кримінально-процесуальної політики.

Характерно, що серед країн-членів ЄС варто вести мову саме про конституційну монархію, оскільки абсолютна монархія як форма державного правління відсутня у будь якій з таких країн. Відповідно конституційна монархічна модель (тип) кримінально-процесуальної політики характерна для таких країн як Бельгія, Велика Британія, Данія, Іспанія, Люксембург, Нідерланди та Швеція.

Республіканська модель (тип) кримінальної процесуальної політики передбачає такі види: а) напівпрезидентський (Португалія, Румунія, Словенія та Франція); б) парламентський (Австрія, Болгарія, Греція, Естонія, Ірландія, Італія, Латвія, Литва, Мальта, Німеччина, Польща, Словаччина, Угорщина, Фінляндія, Хорватія та Чехія). У той же час слід відзначити, що для країн-членів ЄС не характерний президентський вид моделі (типу) республіканської кримінальної процесуальної політики.

2) за формою державного устрою – унітарну модель (тип) кримінально-процесуальної політики (Болгарія, Велика Британія, Греція, Данія, Естонія, Ірландія, Іспанія, Італія, Кіпр, Латвія, Литва, Люксембург, Мальта, Нідерланди, Польща, Португалія, Румунія, Словаччина, Словенія, Угорщина, Фінляндія, Франція, Хорватія, Чехія та Швеція) та федеративну модель (тип) кримінально-процесуальної політики (Австрія, Бельгія, Німеччина).

Л. В. Головко підкреслює, що одним із критеріїв класифікації моделей організації кримінального процесу є спосіб організації кримінально-процесуального законодавства у федеративних країнах [9, с. 245].

З врахуванням теми даного дослідження, на основі даного критерію у межах ЄС можна виокремити німецьку модель. Кримінальне процесуальне законодавство, і відповідно, в основному, кримінально-процесуальна політика є прерогативою виключно федерації загалом, оскільки діє єдиний кримінально-процесуальний кодекс, а суб'єкти федерації не наділені компетенцією регулювання кримінально-процесуальних відносин.

3) за формою державного режиму усі країни-члени ЄС належать до демократичної моделі (типу) кримінально-процесуальної політики.

Крім того у науковій літературі [9, с.246] виділяють ще критерій, який характерний для країн з кодифікованим кримінально-процесуальним правом і стосується методів його кодифікації. На його основі можна виділити такі моделі (типи) кримінально-процесуальної політики:

1) класична континентальна модель (тип), для якої є характерним наявність єдиного кодифікованого акту у сфері кримінального процесу. Вона є найпоширенішою серед країн-членів ЄС (наприклад, Австрія, Італія, Німеччина, Франція та багато інших);

2) шведська (скандинавська) модель (тип), яка передбачає поєднання в кодифікованому акті як кримінально-процесуальних, так і цивільно-процесуальних норм. Тобто така модель (тип) будуються за принципом єдиного процесуального кодексу;

3) англосаксонська модель (тип), якій властиве розміщення кримінально-правових і кримінально-процесуальних норм в одному кодифікованому законі. Прикладом такої моделі (типу), може слугувати Мальта. Також, зважаючи на наявність окремих кодифікованих законів, до цієї моделі (типу) кримінально-процесуальної політики можна віднести Англію.

Висновки. У контексті визначення підходів до класифікації кримінально-процесуальних політик країн-членів Європейського союзу, вбачається, що оптимальним буде одночасного використання термінів «модель» і «тип» кримінально-процесуальної політики як універсальних синонімічних категорій, що відображають як європейські так і українські правові традиції.

Попри тенденції з уніфікації та конвергенції кримінально-процесуальних законодавств країн-членів ЄС на основі європейських стандартів ЄС, кримінально-процесуальна політика у таких країнах має суттєві відмінності.

Приналежність до певної моделі (типу) кримінально-процесуальної політики визначається на основі змісту правової системи конкретної країни-члена ЄС і зумовлюється різними факторами (форма держави; історико-політичний розвиток країни; географічне розташування; правова політика країни загалом; рівень імплементації міжнародних і, в першу чергу, європейських стандартів в галузі прав людини, у тому числі, кримінально-процесуальної доктрини; вплив права сусідніх країн; реагування на загальноєвропейські і світові суспільно-політичні тенденції та загрози; особливості систематизації законодавства та інші).

Класифікувати моделі (типи) кримінально-процесуальних політик країн-членів ЄС можливо за різними критеріями.

На глобальному рівні, у першу чергу, існують дві базові моделі (типи) кримінально-процесуальних політик країн-членів ЄС: англосаксонська і континентальна (романо-германська). Континентальна (романо-германська) модель (тип) кримінально-процесуальної політики має такі види: французький (романський), німецький (германський) та шведський (скандинавський).

Німецький (германський) вид моделі (типу) мав найбільший вплив на формування кримінально-процесуальних політик країн-членів ЄС. У межах цього виду моделі (типу) виділяються такі підвиди: центрально і східноєвропейський, прибалтійський, балканський.

Моделі (типи) кримінально-процесуальних політик країн-членів ЄС можна класифікувати на основі такого критерію як форма держави. Так, за формою державного правління можна виокремити конституційну монархічну модель (тип) кримінально-процесуальної політики і республіканську модель (тип) кримінально-процесуальної політики. У свою чергу республіканська модель (тип) кримінально-процесуальної політики є двох видів: напівпрезидентський і парламентський. Необхідно підкреслити, що для країн-членів ЄС не характерний президентський вид мо-

делі (типу) республіканської кримінальної процесуальної політики. За формою державного устрою є унітарна та федеративна модель (тип) кримінально-процесуальної політики. За формою державного режиму усі країни-члени ЄС належать до демократичної моделі (типу) кримінально-процесуальної політики.

Одним із критеріїв класифікації моделей (типів) кримінально-процесуальних політик є методологія кодифікації кримінально-процесуального права. Відповідно до нього можна виділити класичну континентальну, шведську (скандинавську) та англо-саксонську модель (тип) кримінально-процесуальної політики.

1. *Сучасний кримінальний процес країн Європи: монографія* [В. В. Луцик, В. А. Савченко, В. І. Самарін та ін.]; за ред. В. В. Луцика та В. І. Самаріна. Харків: Право, 2018. 792 с.
2. Фріс П.Л. *Кримінально-правова політика Української держави: теоретичні, історичні та правові проблеми: монографія*. К.: Атіка. 2005. 329 с.
3. Фріс П. Л. *Кримінально-правова політика України: дис. ... д-ра юрид. наук*. К., 2005. 439 с.
4. Калиновский К. Б. *Законность и типы уголовного процесса: дис. ... канд. юрид. наук*. СПб., 1999. 126 с
5. Циганенко С.С. *Дифференциация в свете категории уголовно-процесуальная стратегия (модельный подход и концептуальные основания)*. TERRA ECONOMICUS. 2013. Том 11 № 1 Часть 3. С. 149-153.
6. Сорокина Е. М. *Гармонизация уголовно-процесуального законодательства в Европейском Союзе: автореф. дис. ... канд. юрид. наук*. М., 2016. 31 с. URL: <https://eulaw.edu.ru/informatsiya/avtoreferaty-po-pravu-evropejskogo-soyuza/1552-2/> (дата звернення 11.01.2019).
7. Стойко Н.Г. *Модель уголовного процесса как концептуальное выражение его осуществления на практике. Проблемы в российском законодательстве*. 2009. №1. С. 222-227.
8. Смирнов А.В. *Состязательный процесс*. СПб.: Альфа, 2001. 320 с.
9. *Курс уголовного процесса / Под ред. д.ю.н., проф. Л.В. Головки*. 2-е изд., испр. М.: Статут, 2017. 1280 с.
10. Толочко О.М. *Гуманізація сучасної моделі кримінального процесу України*. Вісник Національної академії прокуратури України. 2016. № 2. С. 11-17.
11. Толочко О.М. *Типологічна характеристика кримінального процесу України*. Вісник Національної академії прокуратури України. 2019. № 1(58), с. 101-111.

12. Власова Г.П. *Види кримінального процесу: історико-правові аспекти. Право і безпека. 2010. № 5 (37). С.1640169.*
13. Загурський О.Б. *Кримінальна процесуальна політика України: історико-правовий аспект: монографія. Івано-Франківськ: Фоліант, 2014. 215 с.*
14. *Словник української мови: в 11 тт. / АН УРСР. Інститут мовознавства; за ред. І. К. Білодіда. К.: Наукова думка, 1970-1980. (он-лайн версія). URL: http://ukrlit.org/slovnyk/slovnyk_ukrainskoi_movy_v_11_totakh (дата звернення 02.07.2019).*

Микитин Ю.І. Визначення підходів до класифікації кримінально-процесуальних політик країн-членів Європейського Союзу

У даній статті проаналізовано підходи до класифікації кримінально-процесуальних політик країн-членів Європейського союзу. Досліджено основні варіанти класифікацій моделей (типів) кримінально-процесуальних політик країн-членів Європейського союзу.

Ключові слова: модель (тип) кримінально-процесуальної політики, критерії класифікації кримінально-процесуальних політик країн-членів Європейського союзу, англосаксонська модель (тип) кримінально-процесуальної політики, континентальна (романо-германська) модель (тип) кримінально-процесуальної політики.

Mykytyn Y.I. Defining approaches to the classification of criminal procedure policies of EU Member States

This article analyzes the approaches to the classification of criminal procedural policies of EU Member States. The basic variants of classifications of models (types) of criminal procedure policies of the EU Member States are investigated.

It is considered that in the context of defining approaches to the classification of criminal procedural policies of the Member States of the European Union, it would be optimal to simultaneously use the terms «model» and «type» of criminal procedural policy as universal synonymous categories, that reflecting both European and Ukrainian legal traditions.

Despite the tendency to unification and converge criminal procedural legislation of EU Member States on the basis of EU standards, criminal procedural policies in such countries have significant differences.

Belonging to a particular model (type) of criminal procedure policy is determined on the basis of the content of the legal system of a particular EU Member State and is conditioned by various factors.

First of all, there are two basic models (types) of criminal procedural policies of EU Member States at the global level: Anglo-Saxon and Continental (Romano-German). The Continental (Romano-German) model (type) of criminal procedure policy has the following types: French (Romance), German and Swedish (Scandinavian).

The German type (model) had the greatest influence on the formulation of criminal procedural policies in the EU Member States. Within this species of model

(type), the following subspecies are distinguished: Central and Eastern European, Baltic, Balkan.

The models (types) of criminal procedure policies of EU Member States can be classified on the basis of such a criterion as the form of the state. Thus, the form of state government can distinguish the constitutional monarchical model (type) of criminal procedural policy and the republican model (type) of criminal procedural policy. In turn, the republican model (type) of criminal procedural policy is of two types, semi-presidential and parliamentary. It should be emphasized that the EU Member States are not characterized by the presidential kind of the model (type) of republican criminal procedural policy. According to the form of the state system there are a unitary and a federal model (type) of criminal procedure policy. According to the form of state regime, all EU Member States belong to the democratic model (type) of criminal procedure policy.

One of the criteria for the classification of models (types) of criminal procedural policies is the methodology of codification of criminal procedural law. According to this criterion, it is possible to distinguish classical continental, Swedish (Scandinavian) and Anglo-Saxon model (type) of criminal procedure policy.

Keywords: model (type) of criminal procedure policy, the criteria for classifying criminal procedural policies of the Member States of the European Union, Anglo-Saxon model (type) of criminal procedure policy, continental (Romano-German) model (type) of criminal procedure policy.

Петечел О.Ю.

ДЕЯКІ ПИТАННЯ КРИМІНОЛОГІЧНОЇ ХАРАКТЕРИСТИКИ АГРЕСИВНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ ЖІНОК

УДК 343.851.5 <https://doi.org/10.15330/apiclu.51.177-185>

Постановка проблеми. Ефективне запобігання злочинності в будь якій державі є одним з основних завдань державної політики. Кожна держава має свої особливості структури злочинності, а отже і свої пріоритети в реалізації заходів запобігання. Однак для всіх спільним є визнання існування окремого виду злочинності – жіночої. Питома вага жінок, які скоїли злочин, є значно меншою ніж питома вага чоловіків-злочинців, при цьому частка жінок у населенні країни становить більше половини. Це зумовлює знижену увагу до цього виду злочинності. Однак останнім часом негативні зміни в структурі жіночої злочинності, збільшення відсотку злочинів, які скоюють жінки, посилили актуальність дослідження даної проблеми.